

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünnepeknél kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam. 64. szám.

Csütörtök, márc. 19.

Sima uton.

— márc. 19.

A politikai helyzet végre sima utra jutott. A helyzetben most semminő válság nem észlelhető, meg minden maga utján anélkül, hogy a kivétel lehetősége nagyobb akadályokba ütköznék. Egyszóval a kormány mindent megvalósít, amit programjába felvett és az ellenzék is kezd már valamelyes belátással lenni. Mutatja ezt a román paktum ügyének a képviselőház vitája, amely igen komoly mederben és hazafias szellemben folyik.

A mostani nagyarányú parlamenti vitából az idegen is meggyőződhetett, hogy milyen alaptalanul és jogtalanul hurcolták meg a magyarság hírnevét, mert ime, a nemzetiségi követelések, amennyiben azok az ország területi épségét és a magyar állam történelmi strukturáját nem érintik, jóindulatu felkarolásra és támogatásra számíthatnak nemcsak a kormány és a többség, de a legszélsőbb ellenzéki árnyalatok részéről is. És ezekből a beszédekből az elfogulatlan külföld még arról is meggyőződhetik, hogy nem annyira a magyar ellenzéknek a paktummal szemben elfoglalt elvi álláspontja, hanem inkább más biztatás az oka annak, ha a románság egy része még mindig kevesli Tisza István ajánlatát és késik elfogadni a magyarság békejobbját. De ami késik, az nem mulik s talán nincs messze az idő, amikor a hazai románság is tudatára ébred majd annak, hogy nemcsak jogai és kötelességei, de vitális érdekei is az elválaszthatatlanság acélpántjával kapcsolják a magyar nemzethez. Minél hamarabb mulik el a belső válság s minél előbb áll helyre a parlamenti rend, annál könnyebben válik a román kérdésnek közmegegyezést keltő módon való megoldása.

Hiszen a miniszterelnök ki is jelentette a parlamentben, hogy várja a románság részéről a közeledő lépést a végleges béke megkötéséhez, mert legelsősorban a románoknak is fontos érdeke. Remélhető is, hogy Tisza István gróf koncepciójának már közeljövőben meglesz a kívánt sikeres eredménye.

Európa jelenlegi nemzetközi viszonyai kétszeres köteletségévé teszi minden magyarsági pártnak, hogy a parlamenti béke helyreállítása érdekében minden lehetőséget elkövessen. Mert ezt úgy Magyarország, mint a monarchia és a dinasztia létérdeke parancsolja.

Ezért remélhető, hogy az ellenzék most már letér a botrányhajhászás és a politikai gyűlölködés teréről s az ország boldogulására irányuló politikát nem zökenteti le arról a sima utról, amelyre most jutott, mert különben azokba a ká-

tyukba, amelyeket az ellenzék vájt a politika útján, nemcsak az ország, de maguk az ellenzéki pártok is belevesznek.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Március 19.

Barométer súlyed 751.7. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 8.8 C°. Hőmérséklet: maximum 18-ikán 7.6 C°, min. ma reggel — 1.4 C°. Csapadék — reggel dé. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség SE4. Jósulat a következő 24 órára: Változékony, hűvös, elvétve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvastást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet: Ci = fűrtösfelhő. Cu = gomolyfelhő. St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő. Ci-St = felhőfátyol. Ci-Cu = bárányfelhő. Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Grega Jolán csőszteleki állami óvónőt saját kérésére a znióváraljai F. M. K. E. óvodához jelen minőségben áthelyezte.

— **Izraelita istentisztelet.** A nagybecskereki izraelita templomban a péntek esti istentisztelet d. u. 6 órakor kezdődik.

— **Dániel Ernő báró ebédje.** Dániel Ernő báró belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő és felesége kedden este muzeumkörúti palotájában ebédet adtak, melyen Tisza István gróf miniszterelnök, Wenckheim Dénes gróf főrendiházi tag, Beöthy László titkos tanácsos, Hajós József császári és királyi kamarás, Kazy József báró államtitkár, Lázár István gróf képviselőházi alelnök, Keglevich Gyula gróf, Herczeg Ferenc, Hegedüs Loránt, Jónás Ödön és Szinyei-Merse Félix országgyűlési képviselők és Dániel Tibor dr. báró, Pancsova és Versez főispánja vettek részt.

— **Társadalomtudományi előadás.** 1914. évi március hó 22-én, vasárnap délután dr. Fényes Samu a Korona-szálloda nagytermében előadást fog tartani a kételyű vallásos világszemlélet keletkezéséről.

— **Előjáróválasztás.** Zichyfalván e hó 14-ikén volt az előjáróválasztás, amely alkalommal megválasztották bírónak: Mály Miklóst, albirónak Noll Konrádot, pénztárosnak Scheicher Simont, közgyám-
nak Weinrach Lőrincet, esküdteknek: Feiling Miklóst, ifj. Nehr Mihályt, Merle Jakabot és Noll Józsefet.

— **A kivándorlás.** Torontálvármegye alispáni hivatalában ma állították össze a február havi kivándorlási statisztikát. E szerint összesen 938 utlevelet állítottak ki 1271 személy számára. Ebből tényleg kivándorolt 342 férfi 136 nő, összesen 478 személy. Visszavándorolt 89 férfi és 35 nő, összesen 124 ember.

— **József-napja.** A március József-nap még ma is a legnevezetesebb névnapok egyike. József napját ugyanis a tavasz határkövének tekintik és a gazdasági évben innen számítják a tavaszt. Valamikor napokig tartó dinom-dánommal ünnepelték szerte az országban ezt a napot, azonban a mindinkább súlyossá váló megélhetési viszonyok ma már igen erősen beleszólnak az ilyen mulatozásokba s igen

rövidre szabják a József-napi mulatozást. Mindazonáltal József napja még ma is nagyon hangos, mivelhogy a József a leggyakoribb nevek közé tartozik s a nagybecskereki Józsefeket ma a jóbarátok és ismerősök elárasztották szerencsekívánataikkal.

— **Támadás egy plébános ellen.** Máriaföldéről jelentik Közzel két évvel ezelőtt a község plébánosának, Dévaid Vilmosnak kezdeményezésére a katolikus legényegylet színpaddal, táncteremmel, meg egyéb hasonló, falusi kulturának szolgáló jóval otthon épített a faluban. A plébános szerető buzgalma, agilitása azóta is sok újat, szépet teremt a faluban, mostanában pláne mozi is rendezett be Máriaföldön, azonban a falusi kultura érdekében tett fáradozásait ugyiltszik egyesek nem igen tudták kellőképp méltányolni, mert az elmúlt vasárnap a plébániának összes ablakait bevették a plébános agilitását nem jó szemmel néző lakik. A máriaföldi csendőrség keresi a tetteseket.

— **Pályázat a hírlapírók utazási ösztöndíjára.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 201955/1913 számú leiratával az 1914. év első felére a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége számára 1000 (Egyezer) korona külföldi utazási ösztöndíjat engedélyezett, amelyre most a szövetség pályázatot hirdet a következő feltételek mellett: 1. Az utazási ösztöndíj egy vidéki hírlapíró részére fog kiadatulni. Csakis oly vidéki hírlapíró pályázhat, aki már három éven át hivatásos újságíró volt. 2. A pályázati kérvények legkésőbb 1914. évi április 15-ig bezárólag nyújtandók be a következő címre: „A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének Szeged, Boldogasszony-sugárút 2. fdsz. 5.”

— **Öfelsége inkognitóban.** Tegnap este mutatta be a Modern Mozi Öfelsége inkognitóban című Nordisk-bohózátát s mondmondhatjuk, hogy még alig volt részünk ilyen pompás filmbohózátban. A ragyogó serenizsimus humorral, pazar ötletességgel megcsinált darab harsogó jókedvet öntött szét s a közönség végig kacagta az egész darabot. A szereplők mindmegannyi kabinetalakok voltak s a finom humornak igazi művésze áradt le a vászonnól. Utána „Egy anya áldozata” című drámát adták Henny Portennel a címszerepben, de ezzel a tipikus vizenyös német mozdramával kár volt lemondani azt a pompás hangulatot, amit a Nordisk bohózat teremtett. A kitűnő bohóságot ma este megismétlik.

— **Országos kereskedelmi kongresszus.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés fennállásának tizedik évfordulója alkalmából Budapesten folyó évi május hó 3-án diszközgyűlést, 4-én és 5-én pedig országos kereskedelmi kongresszust rendez. A kongresszus napirendjén szerepelnek mindazok az aktuális kérdések, amelyek a kereskedő-világot leginkább érdeklik: így a vám-, adó- és közlekedési politika, a közigazgatás reformja, a kereskedelmi szakoktatás, a perrendtartás, a csődjog reformja, a választott bíróságok kérdése, stb. Az ünnepélyen a német és osztrák kereskedelmi egyesületek kiküldöttjei is megjelennek, a Hansabundot hírneves elnöke, Reisser titkos tanácsos képviseli. Az ünnepélyre és kongresszusra felrándulóknak az OMKE mérsékelt áruvasuti jegyet bocsát rendelkezésére. Mivel ugyanekkor tartatik meg a tavaszi vásár is, előrelátható, hogy a kereskedők nagy számmal fognak a kongresszuson résztvenni.

— **Véres márciusi ünnep.** Csanádpalotán a tanyak között a legények március 15-ikét lakomával ünnepelték meg. Volt nagy dinom-dánom s a fiatal emberek revolvert is hoztak magukkal. Közben történt, hogy az egyik fiatalember olyan ügyetlenül babráltatott a revolverrel, hogy az elsült s a golyó Blaskó Andráshátába furódott, aki hangos jajszóval bukkolt le a földre. A megriadt társaság nyomban bevitte a faluba a szerencsétle-

nül járt fiatal embert, ahol orvosi kezelés alá vették. Állapota súlyos, mert a golyó a gerincében megakadt. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári államilag segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága ez évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, valásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnémaintézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyék területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adatnak vissza a szülőknél. Felhívják az érdekelteket, hogy kérvényeiket mielőbb, de legkésőbb június 15-éig küldjék be a temesvári siketnémaintézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **A falurossza.** Nagykikindáról írják: Vasárnap, e hó 15-én este hat óra tájban a Trifunác koresma felé haladt Neduesin Sztadoja 19 éves legény. Mikor közeledett a koresma felé, látta, hogy ott áll Terzin Szlavkó 26 éves legény, a II-ik negyed hirhedt verekedője. Rettog tőle az egész városnegyed. Mult évben ő volt az, aki a nyílt utcán uri nőket bántalmazott. Neduesin mintegy előre sejtette, hogy az őt sem fogja bántatlanul utjára engedni, azért bicskáját kinyitva zsebében, készült az önvédelemre. Csakugyan, alig haladt el mellette, az valami tárgyat hátulról végig huzott rajta. Erre Neduesin megfordult és a készen tartott bicskával mellen szurta támadóját. A súlyosan sérültet bevitték a kórházba. A tettes ellen az eljárást megindították.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybecskerekéi fiókja minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Március 25. délután 3 órakor évi rendes közgyűlés.

Irodalom.

(*) **Előfizetési felhívás.** A Délmagyarországi Tanítóegylet a következő felhívást bocsátotta ki: Büchler Hugó nagybecskerekéi kartársunk lefordította Seinig Oszkárnak, a Charlottenburgi munkaiskola híres igazgatójának „Die redende Hand” c. művét. Seinig Oszkár a munkaiskolának apostola és megtestesítője, ki feltűnést keltett fővárosunkban is három népszerű előadásával, melyekben a kéz beszédét az iskolában kifejtette és bemutatta. Előadása hatása alatt a főváros több tanítót küldött Charlottenburgba hogy a munkaiskolát tanulmányozzák. „Die redende Hand” c. művében elméletileg és gyakorlatilag fejtegeti azt a módot, miként kell a kéznek a beszédet (a munkát) az iskolában az oktatás módszereként használni. Ezt a művet óhajta kartársunk a magyar tanítóknak átadni. A Délmagyarországi Tanítóegylet elhatározta, hogy e törekvését elősegíti az esetben, ha előzetesen tájékoztatást nyer az iránt, vajjon az előfizetők száma lehetővé teszi-e majd a fordítás kiadását. Kartársi szeretettel fordul tehát az egyes elnöksége annak tagjaihoz, szíveskedjenek ugy a maguk, mint az iskolák könyvtárai számára való megrendeléseikkel illetve ezeknek bejelentésével ezt lehetővé tenni. A mű ára legfeljebb 3 K lesz. Előzetes bejelentéseket a fordító címére (Büchler Hugó áll. tanító) Nagy-

becskerekre, március hó végéig kérünk. Tekintettel arra, hogy kartársunk kész a tiszta jövedelemnek 75 százalékát a Délmagyarországi Tanítóegylet konviktusának juttatni, kettős kötelességet teljesítünk akkor, ha lehetővé tesszük a munka megjelenését. Pancsova—Temesvár, 1914. február hó. Lambrecht Péter, elnök. Maurer Mihály, titkár.

Törvénytörvények.

§ **Egy kártyaparti következményei.** Még 1911 szeptember 19-én történt, hogy Ignity István harminckett éves botosi lakos a nagykorosmában kártyázás közben összeveszett Kettin Ráda botosi gazdával és azt késével oly súlyosan megsebesítette, hogy Kettin Ráda rövid szenvedés után belehalt sebeibe. Ignity Istvánt a pancsovai esküdtzék 1911 november havában vonta felelősségre halált okozó súlyos testi sértés miatt és a tanúk kihallgatása után három évi fegyházra ítélte a vádlottat. Az esküdtzék Kettin Ráda özvegyét és kiskorú fiát kártérítési igényeinek érvényesítése végett polgári perre utasította. Ignity István megfélebezte az ítéletet és közben ingatlanainak tulajdonjogát átruházta feleségére, hogy a törvénytörvények által Kettin Ráda özvegyének megítélendő kártérítést ne kelljen megfizetni.

A Kuria 1912 május 21-én foglalkozott Ignity bűnügyével és az esküdtzék ítéletét helybenhagyta. Ignityt a lipótvári fegyházba szállították. A pancsovai törvénytörvények polgári tanácsa időközben meg is ítélte Kettin Ráda özvegyének a kártérítést, de a végrehajtást Ignity ellen nem lehetett foganatosítani, miután annak ingatlanai szabályszerű szerződéssel Ignity Istvánná ruháztattak át. Ezért a meggyilkolt ember özvegye család miatt feljelentést tett Ignity István felesége ellen azért, hogy az átruházási szerződéssel meg akarták akadályozni, hogy ő bíróságlag megállapított követelésének érvényt szerezzen. A pancsovai törvénytörvények bűntető tanácsa 1913 március 20-án foglalkozott ezzel az ügyvel. Ignity a lipótvári fegyházban van és így csak felesége jelent meg a tárgyaláson, ki azonban időközben elvesztette lelki egyensúlyát és nagyfokú buskomorságba esett.

A törvénytörvények tenforogni látta a család tényálladékát és Ignityt egy évi börtönre és negyven korona pénzbüntetésre ítélte. Együttal érvénytelenítette az átruházási szerződést. Ignityék védője felbevezést jelentett be az ítélet ellen és intézkedett, hogy Ignityék a károsszeget kifizessék. A temesvári tábla tegnap foglalkozott ezen ügyvel és a pancsovai törvénytörvények ítéletét olyképp változtatta meg, hogy Ignity büntetését egy évi börtönre, feleségének büntetését három havi fegyházról tizenöt napi fegyházra szállította le és a törvénytörvények azon rendelkezését, mely szerint az átruházási szerződést érvénytelenítette, hatályon kívül helyezte. A védő az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentett be, mert az elfogadott tényállás bűncselekmény tényálladékát ki nem meríti.

Modern Mozi

a városi színházban.

Péntek 20.

Szombat 21.

Örök szerelem.

Színjáték 3 részben.

Maxi angolul beszél. Mama felvétetik

Vigj. Főszereplő Max Liuder. Amerikai jelenet.

Kinemacolor!

Kinemacolor!

A tavasz ébredése.

Eclair revue

Vasárnap, március 22-én egy napi Elite-műsor.

A gyanu öl. Életkép 3 felv. Főszereplők: W. Psylander és Else Fröhlich.

Kezdeté este fél 9 órakor.

218—100.20

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A tegnapi ülés. — A honvédelmi miniszter a palotaőrségről. — A pénzügyminiszter expozejá. — A román vita.

B u d a p e s t, márc. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai nap nagy politikai eseménye Teleszky János pénzügyminiszter expozejá, melynek kíséretében a jövő költségvetési év budgetjét előterjesztette. A jövő év előirányzata 61000 korona felesleggel zárul annak ellenére, hogy az állam a jövő évben mintegy kétszázmillió koronával többet fog költeni közhasznú célokra. A költségvetésből kiemelendő, hogy az államvasuti beruházásokra, kocsikra, mosdonyokra és az államvasutak vonalain végrehajtandó építkezésekre 156.000.000 koronát irányzott elő a miniszter, ugyszintén jelentékeny kiadási többlete az új költségvetésnek az állami alkalmazottak, valamint azok özvegyeinek és árváinak jobb ellátására fordítandó nagyobb összeg. Teleszky miniszter részletesen ismertette az előterjesztett költségvetését és meggyőzte a hallgatóságot, hogy előirányzatát a legteljesebb szoliditás alapján építette fel. Siralmasan jellemzi az ellenzék, hogy amikor a pénzügyminiszter az ország gazdasági helyzetének nagyjelentőségű problémáival foglalkozott, tüntetőleg távolmaradt a tanácskozó teremtől.

A tegnapi ülésen

délután még mindig Polónyi Géza beszélt a román tárgyalásokról s főleg Pop-Csiesó Istvánnal polemizált.

Polónyi negyed 6 után végezte be beszédét, amikor Lovász Márton interpellálta a honvédelmi minisztert a kaszinói afférok ügyében.

A honvédelmi miniszter a palotaőrségről.

Ezután báró Hazai Samu honvédelmi miniszter válaszolt Rakovszky Istvánnak a palotaőrség dolgában tett interpellációjára, ezzel egyuttal Lovász Márton interpellációjára is. A honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a palotaőrség tisztjeinek a csapatokhoz való visszarendeléséről nem hajlandó nyilatkozni, hasonlóképpen nem hajlandó iniciálni a palotaőrség katonai szervezetnek megszüntetéséről sem. Azt a félhivatalos nyilatkozatot, amely az Országos Kaszinó és a tisztek afférje ügyében közzétettett s amely a hadsereg álláspontját tolmácsolta ebben a kérdésben, a hadügyminiszter és az ő hozzájárulásával tették közzé. Ennek a nyilatkozatnak semmiféle politikai jellege nincsen s minden soráért elvállalja a felelősséget. A polgári és a katonai becsületet nem akarja elkülöníteni egymástól, mert csak egyféle becsület van. Az afféreket sajnálja, de azokról tárgyalásokba nem bocsájtkozik, ellenben élesen óhajta azoknak megszüntetését. Az afféreket azonban nem a katonatisztek kezdték, tehát azok megszüntetését sem ők kezdeményezhetik. (Zajos éljenzés.)

Rakovszky István és Lovász Márton nem veszik tudomásul a honvédelmi miniszter válaszát, a Ház azonban igen. Megjegyzendő, hogy az ellenzék a határozathozatal elől kivonult a teremtől.

Végül még Beöthy Pál elnök az ellenzéki lapoknak a Gerő századossal szemben való eljárásáról szóló hűreire vonatkozólag kijelenti, hogy az elnök a törvény értelmében fölöttese a palotaőrség tisztjeinek s azokkal való rendelkezése nem lehet sértő rájuk.

Ezzel az ülés este fél hét órakor véget ért.

A mai ülést

Beöthy Pál elnök fél 11 órakor nyitja meg. Előterjesztései során jelenti, hogy S á g h y Gyulának sürgős interpellációra adott engedelmet a Bukarestben e hó 20-án tartandó gyűlés ügyében, amelynek napirendjén többek között T i s z a István gróf miniszterelnöknek a románokkal folytatott tárgyalásai szerepelnek.

Berzeviczy Albert személyes kérdésben szólal fel, majd

Teleszky János pénzügyminiszter be-
terjeszti

a költségvetést és el-
mondja expozéját.

A költségvetés 1914. június 30-tól 1915. július végéig szól. A költségvetési előirányzat 61.053 K fölösleget tüntet fel, míg a kiadások a múlt évvel szemben 191.342 634 K-val többet tesznek ki. Expozéjában elmondotta a pénzügyminiszter, hogy a közgazdasági viszonyok és a munkakalkuláció hiánya folytán az állami beruházások ugyan nem olyan mérvűek mint ahogyan hajtáná, mégis azonban közel 200.000.000 K jut közhasznú célokra. Ha a véderőt nem kellett volna fejleszteni, még több juthatott volna a beruházásokra, de így harmonikusan kellett összegyeztetni minden irányban az ország teherbíró képességével. A költségvetési előirányzat a gondos takarékoság elvén épült s a legszélesebb szoliditás képezi alapjait. (Zajos taps és eljenzés.)

Ezután Hazay Samu báró honvédelmi miniszter több katonai jelentést terjesztett be, majd Berzeviczy Albert az akadémia védelmezte Polónyi Géza tegnapi beszédében foglalt támadás ellen, amelylyel Polónyi az Akadémiát hazafiatlansággal vádolta.

Polónyi Géza és Pop-Csicsó István személyes kérdésben történt felszólalása után

folytatták a román vitát.

Ma Damján Vazul szólalt föl először és lapunk zártakor még beszél.

A szünet után Eszterházy Mihály gróf fog felszólalni.

VILMOS CSÁSZÁR BÉCSBEN.

B u d a p e s t, márc. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik Vilmos német császár március 23-án királyunk meglátogatására Bécsbe érkezik.

A SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT KÖZ-
GYŰLÉSE.

B u d a p e s t, márc. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Szent-István Társulat ma délelőtt tartotta a közgyűlését, amelyen Csernoch János hercegprímás nagy beszédet mondott s ebben éles támadást intézett az integrált-katholikusok ellen.

AZ ORSZÁGOS KASZINÓ AFFÉRJE.

B u d a p e s t, márc. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az Országos Kaszinóból a tegnapi és mai nap folyamán ismét számos tiszt lépett ki. Érdekes, hogy Z l i n s z k y István, akit minden oldalról kilépésre kapacitálnak, elutazott a fővárosból a kapacitálók elől.

A POLÓNYI—LENGYEL-PÖR.

B u d a p e s t, márc. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti törvényszék elnöke Polónyi Géza beadványát, amelyben a Lengyel Zoltán elleni pörében a vádat átveszi, ma áttette a vádtanácshoz.

UJONCOZÁS ALBÁNIÁBAN.

B u d a p e s t, márc. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Durazzóból sürgönyzik Albániában három hónap múlva megkezdik az ujoncozást és a nemzeti hadsereg szervezését.

ÖNGYILKOSSÁG A GYORSVONATON

B u d a p e s t, márc. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Bécs—Budapesti gyorsvonaton tegnap este K e m é n y Oszkár nevű tizenkilenc éves diák morfiummal megmérgezte magát. Tettének okát nem tudják.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

B u d a p e s t, március 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 847.—, Osztrák Hitel 638.—, Koronajáradék 82.70, Osztrák-Magyar Államvasut 714.—, Jelzáloghitelbank 446.50, Leszámitoló Bank 523.50, Hazai Bank 283.—, Magyar Bank 535.—, Kereskedelmi Bank 3660, Rimamurányi 664.—, Salgótarjáni 728.—, Általános Köszénbánya 1063, Közuti Vasut 633.—, Vilamos Vasut 331.—, Adria 620.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.40
Buza (októberre)	11.20
Rozs (áprilisra)	9.56
Rozs (októberre)	8.64
Zab (áprilisra)	7.55
Zab (októberre)	7.75
Tengeri (májusra)	6.60
Tengeri (júliusra)	6.82

Hirdetések.

Lukácsfalva község előljáróságától.
603—914. szám. 365—3.3

Árverési hirdetmény és feltételek.

A község képviselőtestületének folyó évi február hó 14-én II—6 914 kgy. sz. határozata folytán Lukácsfalva község tulajdonát képező vadászati joga, amely kiterjed Lukácsfalva község külterületéhez tartozó 29 hold 1185 □-öl Sztaró Szele, 562 hold 1146 □-öl Budzsák és legelő és 148 hold 903 □-öl réti szántóból álló területre 1914. évi július hó 1-től 1920. évi június hó 30-ig terjedő 6 egymásután következő évre Lukácsfalván, a község hivatalos helyiségében 1912. évi április hó 4-én d. u. 2 órákor megtartandó nyilvános árverésen a leg-többet ígérőnek bérbe fog adatni.

Feltételek:

1. Kiküldési ár egy évre 320 korona.
2. Árverési szándékozók kötelesek 10% óvadékot letenni, mely óvadék az utolsó részletbe lesz betudandó.
3. A bérösszeg negyedévi részletekben előre fizetendő.
4. A bérleti szerződés és az árverési jegyzőkönyvre szükséges bélyegkötségeket a bérlet köteles viselni.
5. A vadászat csakis az 1883. évi XX. t. cikkben körülírt korlátok között és csak akkor gyakorolható, ha a vonatkozó haszonbéri szerződés jóváhagyást nyert

Lukácsfalva, 1914. évi március hó 4-én

Müller, jegyző.

Vusák, bírő.

Szekerény község előljáróságától.
584—914. szám. 369—3.3

Hirdetmény.

Szekerény község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező és Szekerény község határában gyakorolható vadászati jog 1914. évi június hó 16-tól számítandó 6 (hat) egymásután következő évre szóbeli nyilvános árverés útján bérbe fog adatni, melyre árverési határnapul 1914. évi március hó 31-ének d. e. 10 órája tüzetik ki a község ház üléstermében. Árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Szekerény, 1914. évi március hó 10-én.

Szubotics, jegyző.

Tomucz, bírő.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Praschák Testvérek

mű- és kereskedelmi kertészek
NAGYBECSKEREK.

Virágüzlet: Hunyadi-utca. Kertészeti telep: Rákóczi-utca.

AJÁNLKOZNAK:

csokrok, koszorúk és más virágkötészetek készítésére elismert izléses kivitelben, továbbá gyümölcs- és díszfák, díszcserjék, fenyők, buxus, virágyumók, rózsadisznövények stb. szállítására olcsó árak mellett. ::

Telefon 179.

325—26.3

Telefon 179.

Meghívó

a Kisbirtokosok kenderkikészítő gyára mint szövetkezet felszámolás alatti bégafői cégnek 1914. évi április hó 5-én d. e. 10 órakor Bégafő község házában tartandó

rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnök választása.
2. Felszámoló bizottság jelentése az 1911/12., 1912/13. üzletvekről és a veszteség fedezésének módja tekintetében
3. 1912/13. évekre szóló nyereség- és veszteségszámla és mérleg-számla és az arra vonatkozó felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése.
4. Határozathozatal a felszámoló és a felügyelő-bizottság jelentésének, az előterjesztett mérlegnek és nyereség- és veszteségszámlának és a veszteség mikénti fedezésének tudomásul vétele, valamint a felmentvény megadása tárgyában.

A felszámoló bizottság.

34. § A közgyűlés határozatképes, ha a tagok számának fele jelen van; ha a tagok a szükséges számban nem jelennek meg, úgy 14 nap múlva új közgyűlés hívandó egybe, mely a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozhat.

397—1.1

A bókai és nezsényi határban

195 hold legelő

3 tagban f. é. december 31-ig
bérbeadó.

— Bővebbet — 363—3.2

PROBST ISTVÁN tulajdonosnál
Torontálszécsányon.

Meghívó.

A Nagybecskereki segélyegylet mint szövetkezet f. é. március hó 25-én d. u.

3 órakor az egylet helyiségében (József főherceg-utca 6.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt egyleti tagok ezenel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az ügyvezető-igazgató és egy felügyelő-bizottsági tag felmentése.
3. Új ügyvezető-igazgató és egy új felügyelő-bizottsági tag választása.

Amennyiben a közgyűlés ez alkalommal határozatképes nem lenne, úgy az ugyan ugyanazon tárgysorozattal f. é. április hó 1-én délután 3 órakor fog megtartatni, a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül.

Nagybecskerek, 1914. évi március hó 16-án.

401—1.1

Az igazgatóság.

Pénz! Eladó

Törlesztéses jelzálogkölcsönt

378-75

4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való bekebelezési váltókölcsönt legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokokra és házakra legrövidebb idő alatt, szolid bázis alapján

= folyósítok. =

Ingatlanok eladását, vételét, valamint azoknak haszonbérbeadását is elvállalom.

Kardos Lipót

:: bank és bizományi irodája ::
Nagybecskerek, Szerb templom-utca,
:: a szerb templommal szemben. ::
Telefonszám 318. Telefonszám 318.

Harisnyakötők, kabátkötők és tanulóleányok

teljes ellátással és jó fizetéssel felvétetnek.

TOLMACSEV
Pancsova, Ráday-utca 9.

130 hold prima szántóföld tanyával Nagybecskereken, 70 hold prima szántóföld tanyával Nagybecskereken, 80 hold prima szántóföld Versecz mellett. 379-75

Kardos Lipót
bankbizományos, Nagybecskerek

Házhelyek és építkezési kölcsönök.

...
A Torontali Agrárbank házhelyekül parcellázza a volt Weiterschan-féle szőlőt és egyúttal a házak felépítésére kölcsönt szerez, illetőleg engedélyez.

A telek ára és a kölcsön előnyös feltételek mellett 25 év alatt törlesztendő.

...
Közelebbi felvilágosítások a banknál szerezhetők. 398-6.1

291. Bvk. 1914. szám.

393-3.2

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1914. évi 4359. számú végzése folytán vb. Kriszti-forovits Alexa ellen a csődleltár I-503., 505-510. és 512. t. a. felvett 2756 korona 42 fillér beszerzési árban felvett és 1992 korona 17 fillérre becsült fűszer- és rövidárukra az árverés elrendeltetvén, annak a csődleltár szerint tételenként készpénzfizetés mellett Béga-szentgyörgyön 83. szám alatt leendő megtartására határidőül 1914. évi március hó 27. napjának délelőtt 8 óráját tűzöm ki.

Nagybecskereken, 1914. évi március hó 16. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

A zombolyai járás főszolgabírájától.
2258-914. szám. 389-3.2

Pályázati hirdetmény.

A zombolyai járáshoz tartozó Torontal-oroszi községben üresedésben levő segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a község részéről 800 korona évi fizetés és az 1913. évi LX. t.-c. 2. §-a szerinti állami fizeteskiegészítés és 1 szobából álló természetbeni lakás.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1886. évi I. t.-c. 6. szakasza és az 1900. évi XX. t.-c. 3. szakaszában körülírt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi április hó 10-én délután 5 óráig adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A választás kitűzése iránt a pályázati határidő lejártá után fogok intézkedni.

Zombolya, 1914. évi március hó 14-én.

Föris, főszolgabíró.

Szeged—Nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes 1913 október hó 1-től.

Szedeg—Karlova—Nagybecskerek.										Vissza.						
194.										Szv. 4707	Szv. 4701	Szv. 4709	Szv. 4711	Szv. 4703	Szv. 4715	Szv. 4717
Oda.		Szedeg		Karlova		Nagybecskerek		Vissza.		Szedeg		Karlova		Nagybecskerek		
Szv. 4708	Szv. 4710	Szv. 4712	Szv. 4702	Szv. 4714	Szv. 4716	Szv. 4704	Szv. 4707	Szv. 4701	Szv. 4709	Szv. 4711	Szv. 4703	Szv. 4715	Szv. 4717			
I-III.	I-III.	II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.			
0-10 15	—	—	825	825	840	240	ind.	Budapest nyugoti pályaudvar (191)	érk.	406	12	745	745	685	1100	715
94	—	423 748	718	748	925	138	..	Temesvár-Józsefváros (191)	érk.	1233	206	606	606	606	822	517
1222	—	820	1108	1108	—	445	..	Szeged Rokus (193)	érk.	802	1080	250	280	315	625	212
155	451	940	1146	1201	229	615	ind.	Szeged x (191, 193)	érk.	715	941	1145	118	255	555	1234
*200	457	*954	—	*1206	*234	*620	ind.	Ujszeged	ind.	*709	—	*1140	*113	—	*550	*1229
208	505	1001	1156	1213	242	628	érk.	{ Szőregh (191)	ind.	700	929	1131	105	243	541	1220
209	506	1002	1157	1214	243	629	ind.	Ószentiván-Ujszentiván	érk.	659	928	1130	104	241	540	1219
216	514	*1008	—	*1221	251	636	↑	Vedresháza 3. sz. órház	↑	652	—	*1113	*1258	—	533	1212
*222	*520	*1013	—	*1227	*257	*642	↑	Gyála	↑	*645	—	*1116	*1253	—	*526	*1205
229	528	*1019	—	1234	305	649	↑	Ókeresztur	↑	638	—	1109	*1247	—	519	1158
236	535	1025	—	1242	313	656	↑	Kupuszina	↑	631	—	1102	1241	—	512	1151
308	604	*1034	—	1253	*323	*706	↑	Törökkanizsa	↑	*620	—	*1051	*1205	—	501	1131
316	617	*11 1	—	1 2	343	724	↑	Szanád	↑	611	855	1042	1157	208	451	1131
326	627	1109	1259	145	420	737	↑	Csoka	↑	550	—	1021	*1136	—	428	1106
339	640	érk.	—	158	433	747	↑	Tiszszentmiklós	↑	541	832	1012	1127	144	418	1054
*346	*647	—	—	*205	*440	807	↑	*17. sz. órház	↑	528	—	959	—	—	404	1040
355	656	—	159	214	449	816	↑	Padé	↑	*519	—	*950	—	—	*355	*1031
*409	711	—	—	229	504	*830	↑	Esztermajor	↑	511	*812	942	—	120	347	1023
420	722	—	—	240	515	841	↑	Boesár	↑	*456	—	927	—	—	332	1005
420	732	—	145	250	525	851	↑	érk. Karlova x (201)	ind.	446	—	917	—	—	321	952
54	833	—	404	404	—	1012	↑	érk. Nagyikinda (201)	ind.	435	746	903	—	1252	310	940
346	636	—	1140	225	226	722	↑	ind. Nagyikinda (201)	érk.	346	636	—	—	1140	225	720
449	742	800	150	305	535	—	↑	ind. Karlova x (201)	érk.	—	—	—	—	—	—	—
459	751	—	—	314	544	—	↑	Beodra	↑	—	741	856	1142	1247	259	909
*508	*80	—	—	*323	*553	—	↑	Vinceér	↑	—	—	848	1134	—	248	900
539	824	833	223	350	617	—	↑	Törökbecse-Araes	↑	—	—	*839	1125	—	239	849
557	841	—	—	407	634	—	↑	Kumán	↑	—	713	820	1105	1219	219	829
612	855	857	247	421	648	—	↑	Melencze (Ruszandafütrdó)	↑	—	—	754	1011	—	157	802
634	910	*909	259	436	703	—	↑	Alsóelemér	↑	—	—	646	741	1031	1152	144
649	924	921	311	450	717	—	↑	érk. Nagybecskerek x (210, 217)	ind.	—	—	*633	725	1015	*1139	128
1207	—	—	903	903	—	—	↑	érk. Pancsova (210)	ind.	—	—	621	710	1070	1127	113
* Feltételes megállás.																
Nagykikinda—Karlova.										Vissza.						
201.										Szv. 4801	Szv. 4803	Szv. 4805	Szv. 4807	Vv. 4811		
Oda.		Nagykikinda		Karlova		Vissza.		Nagykikinda		Karlova		Nagykikinda		Karlova		
Vv. 4812	Szv. 4802	Szv. 4804	Szv. 4806	Szv. 4808	Szv. 4801	Szv. 4803	Szv. 4805	Szv. 4807	Vv. 4811	Szv. 4801	Szv. 4803	Szv. 4805	Szv. 4807	Vv. 4811		
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.		
8 ⁰⁵ 10 ¹⁵	—	—	825	240	ind.	Budapest nyugoti p. u. (191)	érk.	125	405	126	74	63b	1100	—	715	
—	43	92	1211	424	ind.	Temesvár-Józsefváros (191)	érk.	786	1233	—	—	606	606	—	—	
346	636	1140	225	720	ind.	Nagykikinda x (179, 191, 197)	érk.	545	833	140	404	1013	—	—	—	
*409	*658	*1200	*245	*740	ind.	Váalom	ind.	*525	*813	*120	*344	*950	—	—	—	
425	713	1214	259	755	érk.	Karlova x (194)	ind.	510	758	105	329	935	—	—	—	
715	941	255	555	1284	érk.	Szeged (194)	ind.	155	451	—	—	—	1201	615	—	
649	924	311	450	921	érk.	Nagybecskerek (194)	ind.	—	621	—	—	—	118	718	—	
1207	—	903	903	—	érk.	Pancsova (194, 210)	ind.	—	—	—	—	—	—	326	—	